

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS
LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN

SZERKESZTI: HERMANN GYŐZŐ

Hampel-Schwarz

TARTALOM: *Gr. Teleki Pál* — tiszteletbeli főcserkész, *gr. Khuen-Héderváry Károly* — főcserkész. — *Barcza Imre:* A cserkészlet a nemzeti eszme szolgálatában. — *Farkas Gyula:* Hadak útján. (Regény). — A Táborozás. — Cserkésztestvériség. — *Glatz Károlyné:* Leánycserkészlet. — Kiadóvállalatunk. — Könyvek. — Szerkesztői üzenetek. — Krónika. — Hivatalos rész.

ALKONYAT A TÁBORBAN.

Sötétedik. Az ég peremén
Nyújtóznak sudár régi fák.
Most szellő lebben, fű, fa rezzen,
Suttogni kezd sok lombos ág.
Magába zárt titkos világ.

Az ég bíborja elfakultan
Lila homályba olvad át
S a lombok között, ágak mögött
A hold már hinti sugarát.
Csókolja a fák sudarát.

A színek halkán elmosódnak.
Kigyúl az éj sok csillaga.
Tábortűz lobban most az erdőn
Lágy hangok hullanak tova
Majd felsír egy szilaj ima ...
... Nem ... nem ... soha!

Révész Ferenc st.,
27. Eötvös cs.

A „MAGYAR CSERKÉSZ” KÖNYVEI

1. Márkus: Cserkész-tábor. (Elfogyott). —	47. Erczbrucker A.: Erdő mellett nem jó lakni. Cserkészvigjáték 1 felv. ... —.26
2. Schrank: A harcszerű. II. bőv. kiad. —.54	— A leánycserkészlet utmutatója. Összeállította a leánycserkész-intézőbizottság ... —.54
3. Sztrilich és Mócsy: A cserkészsegítségnyújtás kis kátéja. III. kiadás —.50	— Sik Sándor: A Magyar Cserkészvezetők könyve ... —.450
4. Kiképzési szabályzat. III. kiadás —.50	famentes papiroson kartonboríték 7.—
5—6. Gerő: A térkép. II bőv. kiadás ... —.72	48—51. Farkas Gyula: Hadak útján ... —.—
7—8. Dr. Fodor Ferenc: Magyarország földrajza. I. oszt. próbaanyag ... —.50	52. Ruházati szabályzat ... —.20
9—13. Major D.: Őrsvezetők könyve. A M. Cs. Sz. hivatalos kalauza Őrsvezetők munkája részére. II. kiadás ... 1.—	53. Kiscserkészszabályzat ... —.20
14—18. Schrank Endre: (angol eredetiből ford.) Mindent a hazáért. Amerikai cserkészregény ... —.90	54—56. A Magyar Cserkész játékkönyve 1.—
Ugyanaz bekötve ... 1.20	Cserkész-levelezőlapok: I. és II. sorozat sajtó alatt.
19—23. Gyökössy Endre: Táboroznak a palotai cserkészek. Eredeti magyar cserkészregény ... —.90	III. sorozat: A mi törvényünk. Alapára darabonként ... —.10
24—25. Lingauer László és Noszlopy Aba Tihamér: Cserkészszinpad ... —.54	100 darabon felül engedmény.
26—29. Magyar Cserkész Naptára 1922 (Elfogyott.)	Műlap (kis cserkészplakát) ... —.10
30. A mi törvényünk. (Sajtó alatt.) ... —.—	Ugyanaz, nagy alakban ... —.15
31—33. Sztrilich Pál és dr. Mócsy János: Táborig munkák ... —.72	Baden-Povell arcképe ... —.20
34—35. Spilenberg: A magyar cserkész daloskönyve. II. bőv. kiadás ... 1.20	A „Magyar Cserkész” előbbi évfolyamaiból kapható:
36—37. Természetismeret. (Sajtó alatt.)	I. évf. (hiányzik a 2. szám) ... 2.—
38. Dr. Mócsy: Cserkészfizika és kémia (Sajtó alatt.)	II. „ az 1. és 2. szám 2.—
39. Kiss: Táborozás ... —.40	III. „ teljes ... 3.—
40—42. Szöllősy: Lovagiasság. ... 1.—	Sik S.: Cserkészinduló kotta ... —.10
43—46. Dr. Farkas Gyula: Forrongó lelkek. Cserkészregény ... 1.50	Kiss: Budapest és környéke ... —.10

Figyelem! Az itt jelzett árak ugynevezett alapárak. Ezeket az összegeket meg kell szorozni jelenleg 1200-al s úgy kapjuk meg az egyes könyvek mai árát. Ez a szorzószám változhatik a gazdasági viszonyok szerint.

Mindezek csak főbizományosunknál kaphatók:

KÓKAI LAJOS könyvkereskedésében, Budapest, IV., Kammermayer Károly-utca 3.
(20. számú bolt) Központi Városháza épületében. — Telefon 74—94.

A MAGYAR CSERKÉSSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Előfizetés: Egy évre 6000 K. Félévre 3000 K.
Negyedévre 1500 K. Egyes szám 500 K.
Postacsekkszámla: 31.428.

Felelős szerkesztő:
HERMANN GYÓZÓ

Szerkesztőség: I., Maros-utca 17. III. 2.
Kiadóhivatal: II., Retek-utca 43.
Megjelenik minden hó 1-én.

Gróf Teleki Pál dr. — tiszteletbeli főcserkész, Gróf Khuen Héderváry Károly — főcserkész.

Kivonat a Budapesti Közlöny aug. 23. számából.

„A magyar kir. Vallás- és Közoktatásügyi miniszter előterjesztésére gr. Teleki Pál volt m. kir. miniszterelnököt a Magyar Cserkészszövetségben szervezett főcserkészi tisztsége alól teljes elismerésem kifejezése mellett, felmentem és egyben tiszteletbeli főcserkészsé kinevezem. A Magyar Cserkészszövetségnél ily módon megüresedett tisztségre gróf Khuen Héderváry Károlyt főcserkészsé kinevezem.

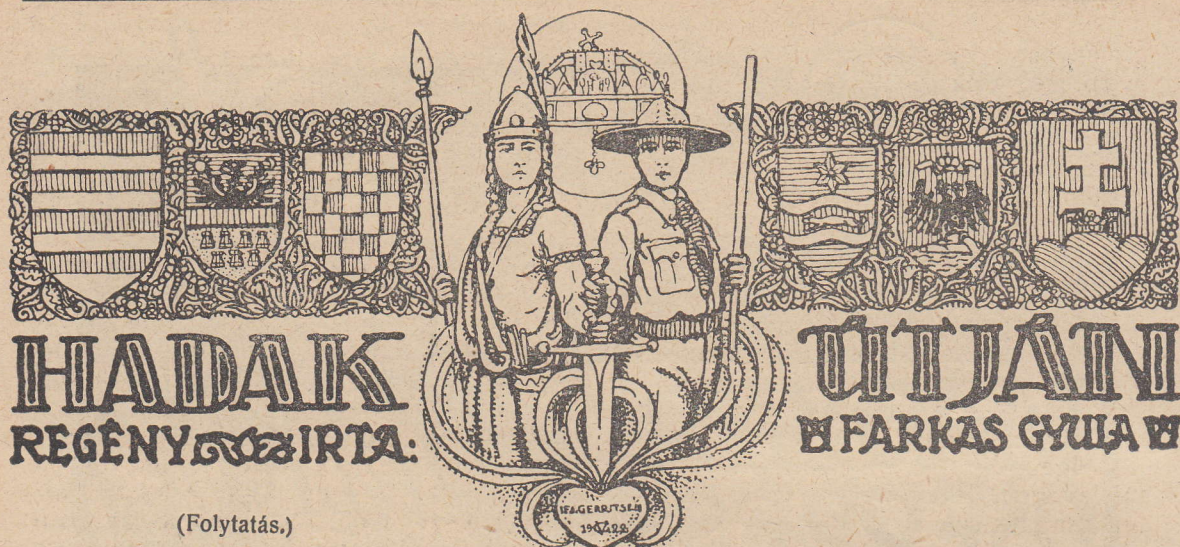
Kelt Gödöllőn, 1923. augusztus 13.

Gróf Klebelsberg Kunó s. k. Horthy s. k.“

Nehezebb cserkészfeladat nem juthat az írónak, mint ezt a változást bejelenteni. Akik közvetlen munkatársai voltak a most már tiszteletbeli főcserkésznek, azok érezték a legboldogabban, mily mély és meleg szeretettel irányította a munkánkat gr. Teleki Pál dr., amely szeretet végtelen volt, mint a világegyetem. Könnyes szemmel kellett végül is beletörődnünk a változhatatlanba, hogy mozgalmunk legfőbb őret és díszét, akit annyira egészen magunkénak tudhattunk, a Mindenható kegyelme tartós betegséggel próbálja meg. Megválni? Óh, ez lehetetlen; mi — engedje meg a Nagyméltóságos Úr — mindig egyik eszünk a nagy magyar haza szeretetében és

minden erőnkkel bizunk benne, hogy a jó Isten teljes egészségét és munkaerejét mihamarább visszaadja. Tevékeny szeretetért fogadja Nm. Főcserkész Úr minden cserkészszív torró köszönését.

A cserkészmozgalom szeretettel üdvözli új vezérét, főcserkészt, gr. Khuen-Héderváry Károlyt. A megújulás óta a negyedik nagy-sikerű táborozás után vagyunk, a szívós és hittel telített erőfeszítések meghozták a nagyközönség rokonszenvét: nagy, igen nagy feladatok egész sora vár a legközelebbi jövőre. A mozgalom nincs még beépítve a társadalom lelkébe és szervezetébe, az irodalom gazdasági alátámasztása, a mozgalom teljes megtisztítása, az ellenőrzés hatékonyá tétele, a tisztképző tábor, a vezetők lapja, a klub, a központi otthon — mennyi sürgető szükséglet és mily gyengék vagyunk hozzá! Méltóságos Főcserkész Úr! Mi az életünk munkáját, tiszta szívünk és becsületünk eleven erejét hozzuk Ön elé. Kérjük, irányítsa munkatársait a magyarok igaz Istenének sugallata szerint. Mi vagyunk a jövő és mi jó, szép, nagy jövője akarunk lenni hazánknak. Isten hozta élünkre, cserkészisztelgással fogadjuk; jó munkát!

(Folytatás.)

Laci közbevágott:

— Hogy mondhat ilyet, Pista? Hát magának nem tetszik reggel a napfelkelte, Isten nagyságát hirdető pompájával aztán kinn a terméshozó gazdag munka a szabad természetben, a vasárnapok templomi áhitata. Nézze milyen hálásan néznek ránk, ezek a lovak, hogy ragyog nagy szemük. Biztosan szeretik magát és felnyihognak örömeikben, ha bejön. Minden munka szép csak szeretetet kell belevinni!

— Na, ha mindennap csutakolni kellene, tudom nem beszélne így!

— Dehogynem, az iskolában is szívesen ülök napi öt órát és tanulom még azon felül a nehéz leckéket, pedig higgye meg, az nehezebbemre esik, mint a csutakolás. Amikor folyton drukkolni kell, hogy az embert ki hívják a tanárok. De mi volna az élet, ha nem volna munka?! Isten, munka és szeretet!

Pista lassan, mintegy véletlenül, a földre ejtette félig elszítt cigarettáját és gyorsan rátaposott.

— Engem nem szeret senki! — mondta azután marconán.

— Már hogynem szeretné! Szereti a gazda, aki idefogadta és jól tartja, mint saját fiát. Szereti a gazdasszony, aki ma is külön falatot küldött ki a számára a rétre. Láttam, amint Iluska lopva átadta. Szeretem én is, mint magyar testvéremet!

Pista egészen elérzékenyült és hogy a diák észre ne vegye, hamar szalmát ragadott és dühösen kezdte csutakolni a kancát.

— Hohó — nevetett Laci — az az én jussom. Már én belejöttem!

— Hát akkor csináljuk ketten!

Pista még soha ilyen szépnek nem találta a csutakolást. Amikor bementek a házba, a pitvar előtt megállította Lacit:

— Ugye, majd még beszél a cserkészekről?

Laci felelet helyett melegen megszorította a kezét és a kamasz fiú szeplős arcán széles öröm ömlött el. Apátlan, anyátlan árvaságában most beszélt vele először valaki megértő szeretettel. Nem fogott fel mindent, de valahogyan megértette, hogy az ő mindennapos életének is vannak nem-sejtett mélységei és most tűnt fel neki először, hogy milyen szép is ez a falusi este, melynek áhitatos csendjébe mélán kondul bele az esti harangszó.

Amikor Laci vacsora után belépett a »tisztaosztóba«, Kálmán szomorú szemekkel fogadta. Letült melléje az ágyra:

— Még mindig lázas vagy!

Kálmán felkönyökölt:

— Laci én ma sokat gondolkoztam. Amint így feküdtem az ágyban egyedüli, és körülöttem oly nagy csend volt. Úgy vágyódtam utánad! — Szemébe kiültek a könnyek. — Te künn dolgoztál értem miattam...

— Ugyan Kálmán...!

— De csak hagyj beszélni. Amikor a táborban elhatároztam, hogy veled megyek, azt hittem az neked is jó lesz. S azóta mindig csak a terhedre vagyok, elvesztettem a hátizsákomat, közös pénzünket, te minden ruhádat rám adtad s most ez a betegség... És én önzésemben mindig csak magamra gondoltam, hagytam magamat kiszolgáltatni. Nélkülem már biztosan elértél volna valamelyik cserkésztáborba s most itt kell vesztegelned. Laci hagyj itt, menj tovább, én nem érdemlem meg... én... — A hangja megcsuklott.

— Node, most már igazán elég volt! — Laci komolyan haragudott. — Hát csak nem hiszed, hogy itt tudnád hagyni, még ha nem is fogadtam volna meg. Torok-

gyulladásod egy-két nap múlva elmúlik, aztán megyünk együtt tovább. Kálmi, te el sem tudod képzelni mit jelent számomra, hogy itt vagy velem — hangja ismét gyengéden csengett — a te barátságod óv meg a csüggedéstől, ez tartja bennem a jókedvet. Ne, ne is beszéljünk erről tovább!

— Te igazán olyan jó vagy! Meglátod, ha meggyógyulok én is egészen más leszek!

— Én így is egészen meg vagyok veled elégedve. Mondd csak, csutakoltál te már életedben lovakat?

Kálmán könnyein át is elmosolyodott ezen a váratlan kérdésem.

— Igen, egyszer. Apa azt mondta, hogy aki lovagolni akar, annak a loápolás minden csinját ismernie kell. De sehogysem izlett, a ló mindúntalan kirúgott és én féltem. Lovagolni jobb!

— No a csutakolás sem utolsó! Csak nagyon piszkos az istálló, az alom már jó pár hetes. Holnap reggel kitisztítom, meglepem vele Pistát. Te ez a Pista egészen derék gyerek. Azt hiszem, ma leszoktattam a dohányzásról. — És azzal elmondta az istálló-i beszélgetésüket.

Kálmán elmerengett:

— Bizony milyen jó volna, ha minden faluban volna egy cserkészcsapat! Ezek a parasztfiúk felnőnek a természetben, anélkül, hogy egyszer is észrevennék a szépségét.

— Igen, mert mindig látják, közönségsé, hétköznapivá válik előttük és nincs senki, aki felnyissa a szemüket. Pista is hogyan csodálkozott, amikor a napfelkeltről beszéltem neki. Számára az eddig csak az únt munka megkezdését jelentette. Aztán fiatalon elkezdene kocsmázni, eldurvulnak, duhajok lesznek.

— Azám, látom otthon. Pedig mennyi jó cserkészanyag van közöttük. Ez a Pista is! És én erre még sohasem gondoltam. A földesúr fia lenézte a parasztyerekeket. Ha hazamegyünk megszervezzük őket. Jó lesz, Laci?

— Igen, de mi lesz velük, ha te iskolában vagy? A téli munka falun a legfontosabb!

— Hát először csak egy órsöt szervezzünk a legjobbabból. Aztán én úgyis gyakran hazamegyek, szüreti vakációkor, kettős ünnepeken, karácsonykor, husvétkor... akkor magamkörü gyűjtöm őket. Meg most egy fiatal tanító került hozzánk. Talán azt is meg lehetne nyerni. A példa vonzani fog és a többi fiú is megszervezné a maga falusi csapatját, kiki a saját falujában. Istenem, milyen szép volna! Akkor lenne csak igazán teljes a magyar cserkészlet!

— Kálmán egészen felélénkült a nagy tervezgetésben, szinte meg is feledkezett a torkáról. Pedig már alig tudott beszélni, annyira berekedt.

Laci friss borogatást hozott:

— Most már ideje, hogy aludjunk is valamit.

Egyiküknek sem volt nagy kedve hozzá. Olyan szép volt ez a mai este, oly közel érezték magukat egymáshoz. Dehát a holnapi napra is kellett gondolni. Laci még elővette a naplóját, sok bejegyezni valója volt s Kálmán szótlanul nézte, amint a petróleumlámpa sápadt fényében fűzetje fölé hajolva irt, irt. Néha felnézett és szeretettel rámosolygott. Ugy melegített ez a mosoly, nyugalmat és bizalmat árasztott. Lassan becsukta a szemét, egy ideig még hallotta a toll percegését, aztán álmatlan álomba merült.

Laci végre letette a tollat, nesztelenül felállt és elfújta a lámpát.

8. Kálmán meggyógyul.

Amikor másnap Pista álmos szemekkel, kelletlen dünnögéssel belökte az istálló ajtaját, Laci friss, boldog »Jó reggelt«-tel fogadta. Épen elkészült a lovakkal. Nem kis munka volt, míg eltakarította alóluk a rothadó, bűzhödő almot, már szinte megbánta, hogy belekezdett, hátha nem is jól csinálja. A lovak fészkelődtek, eleinte nekik sem tetszett a szokatlan dolog, de aztán, amikor a lábuk a friss szalmát taposta, megelégedetten nyeritettek fel. Ez volt Laci jutalma. Pistának még a szája is tátva maradt a csodálkozástól. Laci elkacagta magát:

— Ugy-e, mindjárt más képe van az istállónak?

— Ki bizta magára ezt a dolgot?

Pista szinte bosszankodott; úgy érezte, mintha ez a diák mégis csak kifigurázná őt.

— Senki, de hiszen nem is kell mindig parancsot várni és az a munka a legédebb, melyet saját jószántunkból végzünk.

— Pista nem szólt többet, hallgatagon forgolódott az állatok körül, de Laci észrevette, amint lopva, szeretettel végigsimitotta a lovak nyakát. Ettől olyan cigánykerekező kedve kerekedett, hogy hangos füttyöréssel ment ki a kúthoz mosdani. Ma egész fürdőt vett, tetőtől talpig leöntötte magát vízzel, hogy megszabaduljon az istállószagtól.

Közben jött már a gazda is és befordult az istállóba. Laci mosolygott magában: hogy fog ez nézni! Nézett is:

— Pista, emmár derék! Hogy eccer ma-

gadtul is rágyüssz valamire. Már legfőbb ideje volt!

Pista vérvörös lett, ez volt az első dicséret, amit kapott s ez nem neki szólt. Mégis jól esett. De aztán feltűnt előtte a diák tisztán ragyogó két szeme, lelkes arca és nagyon elszégyelte magát:

— Gazduram! Nem én csináltam, hanem az a cserkész. — Nagyon nehezen jött ki a torkán a szó. — De ezentúl én is jobban nézek az állatokra, meglátja gazduram!

A gazda meglepődve nézett rá:

— Ezt meg még jobban szeretem — mondta lassan és megveregette a vállát.

Mégis csak igaza van annak a cserkésznek, szereti őt a gazda. Olyan melegség öntötte el a szívét, a milyent azelőtt még sohasem érzett. A mikor kivezette a lovakat, teli arcba kapta a reggeli napsugarat. Milyen szép is az élet! „Isten, munka és szeretet!” így mondta a diák. Kezdte már érteni.

Ma már frissen ment Laci kezében a munka. Pista nem tágitott az oldala mellől s igyekezett mindenben a kedvébe járni, Siettek, mert holnap vasárnap van, még ma be kell hordani az egész sarjút; a petrencék egymásután emelkedtek. Laci ingújjra vetkőzött, a cipőit elhányta s így egészen olyan volt, mint a többi legény, már egészen kiheverte az elmúlt napok fáradtságát, örült izmai duzzadó erejének, a nap arcbarító forróságának.

Észre sem vette volna, hogy már dél felé jár az idő, ha az egyik legény dévajul fel nem kiált:

— Nini, Ilusnak má' gavallérja akadt!

A mezei úton büszkén lépdelt a kislány, piros kendőjét a kezében lóbálta s mellette egy magasabb fiú vitte a kosarat. Hiszen ez Kálmán! Hogy mert felkelni? milyen könnyelműség. De elhalt ajkán a szemrehányás, amikor meglátta Kálmán boldog mosolyát, hallotta Ilus vidám csevegését: Hogy ő bizony nem akarta engedni, meg az édesanyja sem, de nem lehetett tartóztatni. Pedig utközben le is kellett ülni egyszer, mert nem birt tovább menni és a kosarat még sem akarta kiadni a kezéből. Kálmán zavarodottan próbálta a lánykát elhallgattatni:

— Már nincs is semmi bajom. A lázam elmúlt, az éjjel nagyszerűen aludtam, a torkom nem fáj egy csöppet sem. Csak nem fogok otthon gubbasztani.

— De dolgozni sem fogsz ám!

— Na, a friss levegő nem fog ártani! — szolt közbe a gazda. — Hanem most üljünk ebédhez. Lássuk csak, mi jót küld az anyád?

Iluska kitérte kosara gazdagságát és az útszéli szilvafa árnyékában nekitelepedtek. Ebéd után a két fiú kissé félrehúzódott a többitől.

— Te, Laci, holnap akár indulhatnánk tovább. Ma reggel olyan boldog voltam, amikor felébredtem Mintha az egész betegség csak nyomasztó, rossz álom lett volna.

„Holnap? Igaz, holnap vasárnap van, munka nélkül nem lehetünk tovább a terhükre. De vajjon, kibirod e a Kálmi? Hosszú gyaloglás és munka vár ránk. Mert hát egy cserkész nem koldulhat!

— Én nem félek a munkától. Nézd, milyen erős vagyok! — s azzal neki gyürközött a földön fekvő nyomtató rudnak, de bizony megsem tudta mozditani.

Laci mosolygott.

— Toldi Miklós dicsőségére vágyódom! Az nem a betegágyból kelt ám fel, amikor megmutatta Lacfinak az utat. Még bizony rádferne egy kis pihenő. Különben — tolytatta elgondolkozva — Érsekujvár csak 25—30 km-re van, ha korán reggel elindulunk, délben nagy pihenőt tartunk, akkor délutánra könnyen beérünk. Ott talán már cserkészekre is akadunk, ha nem, hát magyar diákokra, akik utbaigazitanak.

— Érsekujvárra megyünk? — élénkült fel Kálmán az előbbi kudarcból. — Ott fogadták azelőtt a Rákóczi-indulóval a cigányok a beérkező gyorsvonatokat. Apa mesélte!

— Bennünket bizonyára nem fognak fogadni. Csak majd ha sokadmagunkkal megyünk!

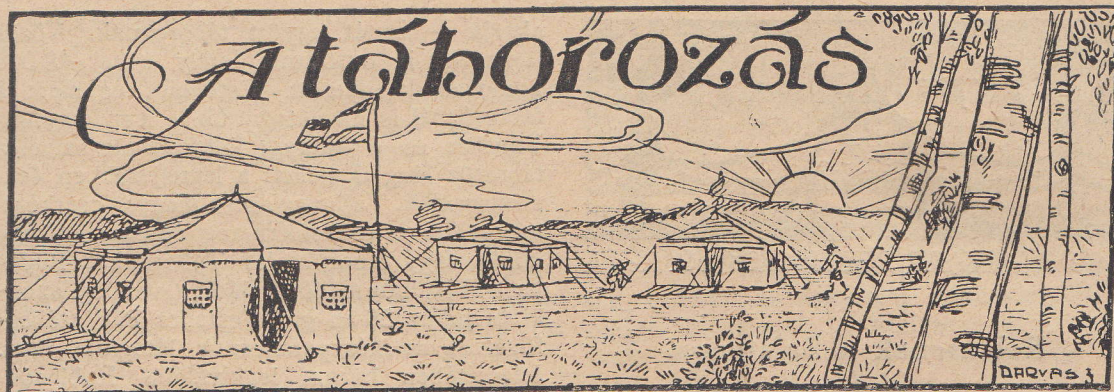
Ezen mindketten elgondolkoztak és hallgaton feküdtek a gyepon. Nagy csönd volt, csak a gazda horkolása hangzott és távolabb a katonaviselt legény dudolgotott egy régi szép magyar nótát magában Laci hirtelen felkönyökölt és a másik karjával elmutatott messze-messze:

— Nézd! Ez a gyönyörű Csallóköz, gazdagtermésű magyar föld... soha nem éreztem úgy a szeretetét, mint most, mikor dolgozom rajta. Körülöttünk szintizta magyar emberek, magyar nóta... És az ember mégis érzi, nyomasztón érzi, — valahogyan a levegőben van s az arcokra rajzolódik le — hogy a gabona másnak terem, a pipacsok másnak virítanak, hogy más itt az úr. Istenem, hogy fáj ez!

Ismét hanyatt feküdt és égő szemekkel nézte a csipkés, fehér habfelhőket, melyek szeliden usztak át az ég végtelen kékjén.

(Folytatjuk.)

A cserkészeszme igazi harcosának a nehézségek, kellemtelenségek nem veszik el a munkakedvét, hanem inkább tokozzák.

Nagyot haladtunk, de még nem vagyunk célnál — ez az idei táborozási időszaknak rövid összefoglalása. Csak oly csapat nem volt táborban, amelynél különös nehézségek voltak, így tehát a múlt évhez képest, számszerűleg több tábor és benne több cserkész járt künn. A táborok száma igen közel jár a kétszázhoz és a táborozott cserkészek száma tizezerhez. Nincs vidéke a magyar síkságnak, part- és hegyvidéknek, hol fel ne hangzott volna:

Szabadba fiúk, a nap arca nevet . . .

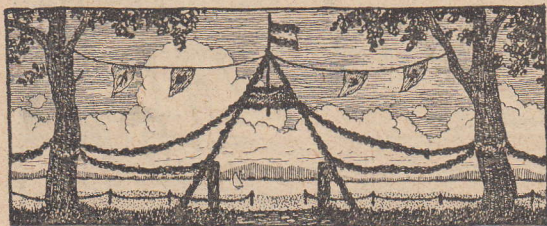
Külföldre az idén csak Németországba és Ausztriába küldtünk csapatot. A Magyar Cserkész 1922 elején cikksorozatban fejtette ki a külföldi látogatásaink alapelveit. Az akkori programhoz képest az idén a szűk idegentáborozás (három csapat és egy csoport) stagnálást jelent. A gazdasági nehézségek sokat megmagyaráznak, de nem mindent. E táborok közül kiválik a 2 BKG. 2. rajának útja, mely tudósítását beküldte, de csak a következő számban kezdhethük közlését. A tizenkétnapos csónakútja Passautól Budapestig, páratlan teljesítmény a magyar cserkészet történetében. Vezetője *Szirilich Pál* volt. — A Magyar Cserkész mindig kész a sikraszállásra azért, hogy a kölcsönös látogatás minél több nemzettel és minél nagyobb létszámmal történjék. Nekünk meg *kell* ezt valósítanunk, különben a cserkészszeme nálunk nem érhet diadalt. — Üdvözljük mindazokat az idegenből jött testvéreket, akik bennünket felkerestek. Egy-egy kő minden ily találkozás nemzetünk jövőjének épületéhez. Mindezekről a kölcsönös táborozásokról még részletes tudósítást hozunk.

A magyar táborok nagy, általános tanulságot hoztak. A túlnyomó többség ezidei és régebbi években tanusított cserkészies magatartása, az elért eredmények a fiúk lelkében, áthatották úgyszólván mindenütt a társadalmat, amely oly szívélyes fogadtatásban és oly bő támogatásban részesítette csapatainkat, hogy csak a legmelegebb hálaérzet hangján állapíthatjuk ezt meg. A nagy tanulság az, hogy megérkezett annak időpontja, hogy a mozgalmat szervesen beépítsük a társadalom vérkeringésébe. Ma már mindenki tudja (a fiuktól tanulták meg legtöbben), hogy a cserkészet a magyar megújulás legnagyobb szerű mozgalma, melynek áttogó ereje és belső súlya minden lehetőséget megnyit. Japánország néhány évtized alatt, rettentő erőfeszítéssel nyugateurópai nivóra lendült, de mindenütt ottjártak ferdeszemű őrszemei, ahol tanulni lehetett. Éjjel-nappali munkával tanulták meg a földkerekség összes nyelveit és tudományát. Minden nagy laboratórium, egyetem, klinika, intézmény megnyílt szellemüknek. Nem a példa *utánzására* tüzelünk, hanem ugyanolyan helyzeti energiájú erőfeszítésre — a mi viszonyaink és szükségletünk szerint. *Ez* a hivatása a magyar cserkészetnek, ezt érezte meg ösztönszerűen a magyar társadalom és mi meg fogunk felelni a várakozásnak.

A negyedik nagyarányú táborozás után mi elkiáltjuk a huj, huj hajrát a magyar közönséghez: ahol így szeretik a gyermeket, az ifjúságot, ahol megtisztelik azzal, hogy nagy feladatok megoldását várják tőle és szívesen segítenek, ott van munkabér, ott lehet vezetni és ott jó volt a munka!

Ez aztán nagy kötelezettség is. A fejlődés tempója nem csökken, hanem nagyobbodik. Új és új erők kellenek a vezetésben, a szövetségi munkában és a helyzet kihasználása valóban már a vezetés dolga. A táborok jó szelleme, a ti nagyszerű munkátok, fiúk és lobogó, fáradhatatlan lelkesedétek fog erőt adni a vezetőknek, hogy teljesítményük fokozásával az új cserkészszentendő az új eredményeket meghozza.

Köszönet nektek fiúk, elsősorban köszönet nektek vezetők, akik annyit áldoztatok a közért . . .

A 120. SZ. MAGYAR ROBINSONOK FŐKAPUJA

Robinsonok a Balatonon.

A 120. sz. „Magyar Robinsonok” cserkész-csapata közel három hétig táborozott az idén Balatonberényben. Július hó 9-től 28-ig tartott a nagy tábor. A táborhely a vasút és a part között, óriási nyárfák és öreg fűzfák alkotta festői ligetben volt, remek kilátással Keszthelyre, Gyenes-Diásra és Győrökre. A tábor panorámáját jobbról a fekvő bikaalakú Szent-György-hegy, a legendás Szigliget, a teljes kúpalakot mutató Gulácsi hegy, a Badacsony nagy koporsója és a Fonyódi Várhegy zárták le. A táborozás ideje alatt betegség nem fordult elő, sőt, itt gyógyította meg a balatonszentgyörgyi körorvos úr egyik cserkészünket. Fogadja ezúton is leghálásabb köszönetünket. (A padközi hang gyomorrontás t kiált. Higyjem, ne higyjem? — Szerk.)

Az élelmezés, a nehéz viszonyok dacára, kifogástalan volt. Tábori létszám 16 cserkész, 3 farkaskölyök, 3 tiszt, a parancsnok és Pepi, az ötéves cserkészjelölt, a Robinsonok kedvence, összesen 24. A cserkészek maguk döntötték ki az uradalmi erdőben a tüzelésre átengedett fákat, maguk rakták szekerekre és maguk fűrészelték és aprították fel. Kirándulásokat tett a csapat a táborból *Fenekpusztára* (mocsári madarak életének tanulmányozása) *Keszthelyre* (a Balatoni múzeum és a piaristák XIV. százévbéli gyönyörű csúcsíves templomának megsejmlélése), Balatonkeresztúrra, Balatonszentgyörgyre, Kéthelyre, Marcaliba és Marótpusztára, hol az arató- és cséplőmunkálatokat szemlélte meg. Táborunknak reggel naponkénti vendége volt: öt remek kócsag a kis Balatonról. Táborunk fái között fészkel egy gerlepár és egy sárgarigópár, s így reggelenként nagyszerű hangversenyben volt részünk. Csolnokon kirándulást tettünk a tulsó zalai partra: Vonyarc-Vashegyre és a Szent-Mihály-kápolnához, mely táborunkkal éppen szemben volt. Esténként tábortűzünk mellől szemlélhettük a Fonyódon, Győrökön és Keszthelyen táborozó testvércsapatok tábortűzeit. Mellettünk a 89. sz. nyiregyházi „Turul” csapat táborozott, kikkel a cserkésztestvérséget a legnelegebb szeretettel ápoltuk, s elhatároztuk, hogy jövőre — ha Isten úgy

akarja — ismét együtt táborozunk. Közös ünnepélyt is tartottunk, mely közel 48 000 kor.-t eredményezett. Esténként egymást a tábortűznél is meglátogattuk, s a nyiregyházi Turulok és a Magyar Robinsonok szívei a tábortűz lángjai mellett a legteljesebben összeforrottak. Vajha az egész magyar cserkészmozgalom is összeforranhatna egyszer így egy közös nagy tábortűznél! Táborunkat Budapestről számos szülő, családtag, vendég, azonkívül július 26-án gróf Festetics Pál, székesfővárosi cserkészparancsnok látogatta meg. Jelenlétében három legkiválóbb Robinson-cserkészt, a parancsnok tervei után készült, nemes szépségű arany, ezüst és bronz cserkészéremmel tüntette ki. Táborozásunkat a székesfőváros 100.000 koronás adománya, a Vigadóban rendezett jubileumi hangversenyünk tiszta jövedelme (24.000 K) és a berényi ünnepély bevétele tette lehetővé, mely összegekhez a parancsnok egész július havi fizetését is hozzáadta.

Kulacsadogató verseny a balatonberényi táborban.
A 120. sz. „Magyar Robinsonok” közlése.

A táborozásra hozott minden fiú némi élelmiszert és 2200 (kettőezerkettőszáz) koronát. Viszont a parancsnokság fedezete odavissza az utiköltséget és 19 napi élelmezést, továbbá az összes táborozási kiadásokat. A környékbeli számos uradalomtól mi támogatást nem kaptunk.

Érdekes gyűjteményt állíthatna össze a Szövetség az egyes cserkész táborok kerítéséből és kapubejárataiból s e gyűjtemény méltó módon adna felvilágosítást a magyar cserkészek találékonyságáról és művészi érzékéről. Mi például olyan *ficfa* (fűzfa) fonatú kötéllel kerítettük körül táborunkat, amilyent a halászok és hajósok szoktak fenni maguknak. Ebből készült a főkapunk is, melyet pár rúdból róttunk össze és zászlainkkal díszítettünk. Uszni, evezni és vitorlázni a fiúk legnagyobb része megtanult. A tábor parancs-

noka, *Noyák József Lajos* festőművész, tanár volt, aki mindvégig a csapattal tartózkodott a táborban. A csapatnak július 28-án történt eltávozása után gróf Festetics Pál székesfővárosi cserkészparancsnok üttötte fel a Robinsonok elhagyott táborában főhadiszállását és innen intézte egészen augusztus végéig a fővárosi községi cserkészcsapatok ügyeit. A parancsnokság augusztus 7-én hét szászországi (annabergi) Wandervogel-t látott vendégül, kiket egy 72. sz. zalaegerszegi „Bocskay“-cserkész vezetett a Balaton mentén fel Budapestig.

Öreg Robinson.

A 27. sz. br. Eötvös József csapat

(IV. ker. közs. főreal) július 4-től 31-ig a szatmármegyei Kömörő községben táborozott 55ős létszámmal. A táborhely megválasztása a csapat testi és lelki erőinek szempontjából igazán rendkívül sikerült. A tábor báró Kende Zsigmond úr szálás tölgyerdejében, a falutól $\frac{1}{2}$, a Tur folyótól 1. km-re volt. Egészséges, pormentes levegő, jó ivóvíz és bőséges fürdési alkalom tették élvezetessé és

Tábori oktatás. 27. Eötvös csapat.

kellemessé az ott tartózkodást. Mély lelki hatást váltott ki a fehérgyarmati plébános urnak, Erdélyi Alajosnak áldozatkésztsége, ki három egymásutáni vasárnapon mondott tábori szt misét a madárdaltól hangos erdőben. Kirándulásaink is felejthetetlen emléket kell hogy hagyjanak. Egyszer Nagy Ar-ba mentünk, a Tur és Tisza összefolyásához és lelkes ünnepélyt rendeztünk a „Petőfi fánál“, mely alatt nagy költőnk a „Tisza“ c. versét írta. Azután Cseke községben rendeztünk a Himnusz költőjének, Kölcsey Ferencnek sirjánál emlékünnepelet és könnybelábadt szemmel néztük a két km.-re húzódó, trianoni határt alkotó Tiszát. Nagy erkölcsi sikerben és meleg ünneplésben volt része csapatunknak Fehérgyarmaton, hol huszonkét számból álló műsoros délutánt és sportünnepelet ren-

destünk nagy közönség előtt. Ugyanilyen sikere volt kömörői ünnepélyünknek is.

A tábori élet eleven és vidám volt. Kedvező hely, kedvező idő. Árnyékos és szabad játszótér, nagyszerűen megépített konyha, kényelmes asztalok, bőséges víz és fa állott rendelkezésünkre. Tábornapjaink hatalmas lángja, vidám és hazafias énekeink állandóan növekvő hallgatóságot vonzott a falu jó magyar érzésű lakosai közül is, kik most tanulták ismerni és szeretni a cserkészfiukat. A reggeli mosdástól kezdve, mely a tisztartó urék udvarán történt, egész a lefekvésig nőától, kacagástól volt hangos a tábor környéke, de még ez sem zavarta meg az erdőben nagy számban levő özek megszokott életét, mert naplementekor 5–6-os csoportokban jöttek bámulni a történendőket, nem kis gyönyörűséget okozva az ilyesmit ritkán látott pesti fiúknak.

Fájó szívvel vettünk búcsút táborhelyünk-től és áldozatkész vendéglátónktól, Kende Zsigmond báró úrtól, akinek magyar szívért a tapasztaltak annyira megalázták, hogy könnyes szemekkel búcsúzott tőlünk, mint a magyar haza jövője izzólelkű harcosaitól. Táborozásunkat nemcsak az erdő mélyén felállított hatalmas kereszt, de a szívekben elültetett magyar testvéri szeretet éltető melege is hirdetni fogja.

Révész Ferenc st.

Bajor cserkészek az Alföldön.

Münchenből jöttek; tizenkét pirosposztag kis német cserkész.

Egy szép napon váratlanul betoppantak otthonunkba és közvetlen egyszerűséggel kijelentették, hogy ők Alföldet, magyar parasztot, délibábot, pusztát stb. akarnak látni. Hogy hová menjenek, azt nem tudják, de majd csak elindulnak úgy neki vaktában az Alföldnek, mert „das unsichere ist erst intresant.“

Vidáman útrakeltek; velük mentem én is. Eleinte mintha azt gondolták volna, hogy egy magyar vezető igazán fölösleges, hisz németül még a Tisza partján is kell mindenkinek tudnia. Később megváltozott ez a nézetük.

Szolnok volt az első állomásunk. Az ottani cserkészcsapat megérkezésünk napján meg Eger melletti táborozására. Tóth tanár úr, a parancsnok és maguk a cserkészek is igen önfeláldozóan segítettek nekünk az első nehézségek leküzdésében. Innen egy kisebb gyalogtáborozást kezdtünk a Tisza partján dél felé. Közben ide is, oda is benéztünk. Nagy-Szandán egy 10.000 holdas mintagazdaság tárult szemeink elé; Tisza-Várkony és Tisza-Verseny pedig vendégszeretetüket tették felejthetlenné.

Bajor testvéreinknek minden tetszett és minden elragadta őket. Nem tudták megérteni, miért mosolyog a falu jegyzője azon, hogy egy — előzőleg 10 percig csodált és magasztalt — közönséges gémes kutat, mint gyönyörű magyar specialitást lefotografáltak. Ép így voltak a Tiszával, a falusi házakkal és mindennel, ami nekünk közönséges és megszokott, nekik azonban új és rendkívül vonzó volt.

Néhány nap múlva vasuton Hódmezővásárhelyre érkeztünk meg, ahol már várt minket a 14. és 112. csapat. Muzsi és Tóth par. urak, az ottani csapatok vezetői értették a módját nekünk kellemessé tenni az ott eltöltött 2 napot. Itt is sok újat láttunk: egy majolika gyárat és egy óriási modern felszerelésű malmot.

Következő állomásunk Szeged volt. Ez a város igen tetszett a bajoroknak. Hát még a piac, az volt ám az érdekes a 20 paprikás kofával egysorban. Megkóstoltuk a paprikát s. (Krákogtak tőle eleget.)

Azután megnéztünk minden szépet és látványosot és átusztuk a Tiszát.

Utközben állandóan sok gyümölcsöt etünk. Német testvéreink nem győztek betelni a dinnyével és a szőlővel, ami náluk csemege-számba megy, mint nálunk pl. az ananász.

A 10 ik napon fáradtan, de megelégedett és vidám kedéllyel megérkeztünk Budapestre.

Ők nemsokára hajóra szálltak és hazafelé vették az útjukat.

Messze látszott még a hajóról a kendők és kalapok lobogása, mintha nem tudtak volna búcsút venni szép Magyarországtól.

Jambrekovich László Gyula.

60 finn márka története. Európa északi részén van egy nagy ország s annak a nagy országnak van egy kis városkája. Az ország Finnország, a város neve pedig Joensuu. Ebben a leányiskolában megalakult a leánycserkészcsapat, melynek parancsnoka Waarama Helmi igazgató. Ez az igazgató 40 más kartársával a nyáron Budapesten járt tanulmányuton. A finn tanárokat Ispánovits Sándor igazgató kalauzolta cserkészeinek segítségével. Egy alkalommal Waarama igazgató 60 finn márkát adott át Ispánovits Sándornak a következő kedves és megható szavak kíséretében: „mikor már a vonatunk indulásra készen állott, kis pénztárnoknőnk sietett hozzám s 60 márkát adott át az előadások tiszta jövedelméből, azzal a kérelemmel, hogy utközben vásároljak azon valami emléktárgyat s vigyem el egy magyar leánycsapatnak.

A megbízásnak szívesen is tettem volna eleget, de számos ok akadályozott meg ebben. S most itt vagyok ajándék nélkül azon tépelődve, hogy mit is csináljak a 60 márkával. Nincs más megoldás, mint hogy a megemlékezést pénzben adjam át. Fogadja tehát Igazgató úr el tőlem e csekély adományt s juttassa el valamelyik leánycsapatnak.“

Ez a 60 finn márka története.

A 60 finn márka napjainkban 60.000 magyar korona. Nem nagy összeg, de nagy szeretettel küldik azt a finnek, fogadják hasonló lelkesedéssel azt a magyar leányok.

Fehérsasok.

Hogy táboroztak a Hunyadiak ?

(A szombathelyi premontrei főgimn. 50. sz. Hunyadi csapatának táborozásáról hűséges krónika.)

A hazulról való bucsuzást szárazon usztuk meg, ha csak azokat a krokodil könnyeket nem számítjuk, melyeket a kis Stolte Pityu hullatott tisztán csak azért, hogy édesanyukája minél jobban meghatódva — annál több nyalánkságot küldjön neki a tábori koszt pótlására. A könnyek elsikkadtanak s mindenki örült, hogy két hétig még a távolból sem látja a perintparti metropolist.

De hisz örülhettek is! Táborhelyünk, melyet már indulásunk napjának estéjén meg is láttunk, a legősibb Göcsejben terült el: Pakod és Zalabér között, a premontreiek Barabás majorjától 3 percnnyire, festői szépségű helyen. Alattunk a kanyargós Zala — évszázados fákkal koszorúzott partjával (évezredes szunyogjaival), felettünk a lankásan emelkedő szőlőhegyek; a présházba rejtet-

A Hunyadiak mosdótála.

tük el a konyhát szakácsunkkal, a Jóskával, kinek hirneve immár három folyó (Rába, Zala, Gyöngyös) országait túlszárnyalta.

Mert hát tudnivaló dolog — talán bizony már későn is árulom el, — hogy mi a csornapremontrei kanonokrend vendégei voltunk. Övék volt a szép hely, hol tanyánkat felvertük, övék volt az érdem is, hogy 27 éves cserkészgyomor minden istenáldott napon megelégedetten tért nyugalmas pihenőre.

Volt ám ott még sok egyéb szórakozás. Így pl. a Zala, az arra lakók vallomása szerint sok vas és szénsavtartalommal, bár a tudósok ezt még nem merték ráfogni a szegény Zalára (türelem, hátha, hátha!). Partján a napot, vizében a habot élveztük. (Mikor aztán hazajöttünk, a moztulajdonosok szerződötteni akartak szerencsenkapusnak) A halászzattal is megpróbálkoztunk, mondhatom, feltűnő nagyszámu békát eredményezett.

Ubi corpus, ibi aquilae. Jöttek tehát számmal vendégek. Voltak, kik még távolról sem sejtették, mit akar ott a vizparton az a sok lurkó. Meg is kérdezte egy bátrabb kíváncsi „Aztég mikor játszanak?” A Dönci mondta rá: „Bácsi, mindennap!” „S mennyit köll füzetni?” folytatja a gyanulant benszülött. A prózai felvilágosítás már nem tartozik ide.

Az esti tábortüzeink voltak a legkedélyesebbek. Csapatunk több mint száz, részben eredeti, részben átültetett cserkésznótával, monológokkal, két hosszabb alkalmi szavarral s egy csomó komoly és vig szavallattal jött táborba, úgyhogy esténként volt mit előhuzni a kobakok alól. A pakodi és zalabéri intelligencia — főleg az ifjuság — mindennapos tábortüzlátogatónk volt. Egésznapos kiránduláson is voltunk Türrjén, szintén mint a rend vendégei, ahol is alaposan megbámultuk a templomot, mely stílusára és korára nézve rokon a világhírű jáki templommal.

Vasárnap este lampionos estét rendeztünk táborunkban a két közeli falu tiszteletére. Az ünnepélyt közel ezer főnyi közönség nézte végig. Tartott pedig olyan soká, mint a „Mesterdálnokok” a pesti operában.

Egész csendben, magunk között ünnepelve ültük meg július 18-át, a csapat első fogadalomtételének hároméves évfordulóját. Mint ahogyan krónikásunk már megírta, a csapat vénei előtte való este tanácskozássra dugták össze fejüket — és másnap az egész csapat meggyónt, megáldozott e nap emlékére.

Izgalmas esetek is történtek. — Vacso-rázní mentünk fel a konyhához és szokásunkhoz híven csak egy őrt hagyunk a tábor őrzésére. Az őrséget a tábor legkisebb, de leghuncutabb, legmozgékonyabb alakja vállalta. Nyugodt lelkiismerettel és nagy gyönyörűséggel fogyasztottuk a kakaóba főtt rizskását, amikor egyszer csak éktelen sipolást hallunk a tábor felől. Volt abban állj, vigyázz, sorakozz, fuss, de volt vészjel is. Parancsnokunk ért le először a táborba, ahol a kis szemüveges őrtójtás nagy remegések között jelenti, hogy valaki a sátormögötti bozótból kidugta fejét. Valószínűleg cigány volt, ő úgy látta. Utánajártunk a dolognak és hosszas kutatás után jó messzire a táborból ráakadtunk a kíváncsiskodóra, a molnárék fehér kutyája „személyében”. Lett erre viharos derűtség, de a kis Raszti még másnap este sem mert egyedül bemenni a sátorba.

Volt a tábornak több specialitása is. Ilyen volt a „Scott” gyártmányú motorkerékpár (amilyenből 6–7 van az országban), a rozsnói bunda, no meg a „Bajadér-őrs”. Az első őrs ugyanis előszeretettel énekelte a

5. Keg. csapat.

Úrfelmutatás.

— Gerő L. felv. —

Bajadér című operett főáriáját, ezért kapta a Bajadér-őrs nevet. Először csúfnév volt, aztán gondoltak egyet a Bajadérok (ez esetben a név egyáltalán nem fedi a fogalmat!) s az operett nyomán kiosztották a szerepeket. Az őrsparancsnok lett a „marha-radzsa”, a radzsami herceg, az őrsvezető a bajadér. Tiszteletbeli tagok is voltak: ilyen volt a „hét-pettyes atyagris”, a Hunyadi-gárda volt parancsnoka.

Könny szökött a szemünkbe, mikor bucsuzni kellett a táborból. Oly szép volt a vidék, oly jólelkű, vendégszerető a népe, hogy a krónikairó immár nem mondhatta el rólunk, hogy szárazon usztuk meg a bucsuzást.

Nagy János Napoleon.

a Bajadér-őrs parancsnoka

A székesfehérvári (85.) Zrinyi csapat

ezidei tábora az volt, aminek a magyar cserkésztábornak lennie kell: becsületes, tevékeny életre, bátor önuralomra, erőre, egészségre, dalra nevelő kis társadalom!

A röpke két hét, bármennyire kérész-szárnyon libbent el tőlünk, otthagya tüzét a barna fiútesteken, fényét a cserkészszemekben és hajnalhasadós, pacsirtadalos üdeségét a lélekbimbókon. A tábor megkezdett mese: egy, két, három, sok királyfi elindul óriás célokért sok mértföldes messzeségbe s him... hám... soká kell várunk, amíg odaérnek?

A mesében könnyű a munka, varázsszóra illan a gond. A táborban senki fejét sem fájditja a holnapi napirend.

Északra gömbölyödő hegy, lefelé, keletre erdő, délre fenyves hegyoldal ölelgeti a kedves tisztást, ahol eléggé terjedelmes táborunk hűselt néhány lombos fa alatt; nyugatra pedig, ahonnan a tábori konyha andalító illattal huncutkodott a szellő, csalogatóan fénylik a Balaton tükre. Nem élő program ez?

Erdő, mező, hegy, víz — és pompás mená-
zsi! Jó Kemál pasa bizonyára gondolkodás
nélkül cserélte vón' el tubafás jussát a rád-
pusztai tábor fölséges kényelmével.

Kell is nekünk kényelem! Zergének má-
szóbot, sasnak lift, vadmacskának paplanos
ágy! Ha felriasztott az ébresztő kürt, kacaj
ébredt velünk. A friss mosdásnál kezdett nő-
tázás többé meg sem szakadt. Ha az ajak
belefáradt, dalolt a szív. S vele az erdő
madara.

Délelőtt tornáztunk, takarítottunk, főztünk,
hadijátékoztunk s a déli imára fuvás után —
jóllaktunk. Ettünk, mint a farkasok.

Délután irogatással, rajzolással tellett a
szieszta ideje. Aztán jött a kugli. Sajátkészít
ményű kuglijára igen büszke Kátsa. No meg
a football, a kétkezes, a kiszorítás, meg a
többi.

Fürdeni! Fürdeni! — hangzott úgy ozson-
natájt a felhívás — s kedves olvasóm, en-
gedje el a továbbiak részletezését, nem sze-
retnék szívfájdalmat okozni:

Hanuy Aladár úr bőkezű szeretete olyan
könnyűvé tette számunkra a tábor legfélősebb
oldalát: a gazdasági részt, hogy eljövendő
táborunkra így kérjük a Jóistent:

Add meg nekünk, amit tavaly megadtál!

A szakácsok takarékoságuk mellett is jól
őztek, érthető tehát a kedveskedés, amellyel
öveztek őket. A telefonisták állomásokat sze-
reltek fel, hogy a táborral és a raktárral
beszélgethessenek. Kozmamentes főztjükön
még az egész napi hancurozás sem fogott
ki s az aggódozó mamák boldogan ölelheték
barna-pozsgás megtért fiokat.

Kismagyarország fekete földjén piros virá-
gok nyíltak a nyáron. Mindenütt a földszív
dobogását hallgatták a reáhajtott fejek, ha
rájuk takarózott a sötét. És mindenütt nap-
sütött tájak lelkét szívták magukba az új
magyar szívek. A tűz szívek, melyekből
fáklya fenődik, nagy, égig érő, messze vilá-
goló az éjszakai magyar pusztaságba.

Molnár Viktor sgt.

Lassan járj, tovább érsz!*

Kesergő cserkészballeda a XVI. század egy virág-
éneke után.

Irta: KEMÉNY ÖDÖN cserkésztiszt.

Már ezután úgy élem világom,
Felcsapom nagykarímás kalapom,
Elbaktatok a cserkészközpontba,
Gyakorlom ezt régen, megszoktam azóta.

*Minden jog fentartva!

Legelőször is egy cserkésznaptárt vettem,
Viágos, hogy ettől menten okos lettem,
Mert meg vagyon ottan minden hora írva,
Hogy kell intézkedni, kire mi van bízva,
Kire mi van bízva.

Csapatjelentés megy, persze januárban.
Néhány kérdést csusztatsz hozzá hamarjában,
Amikre reményid bizton felépitéd
S ha nem úgy lesz: akkor megnyúlik a képed,
Megnyúlik a képed.

Február havában, dacára a fagynak,
Hosszú libasorban cserkészek ballagnak.
Aktát sürgetnek ők, ez jámbor óhajlás,
Te még járatlan vagy ebben cserkészpajás,
Ebben cserkészpajás.

Ha nem találsz senkit, úgy bízást pehved van,
Mert a főtítkárról most éppen uton van.
Különben is aktád rettentő hiányos,
Nincs elég kötőjel s a vessző szórványos,
A vessző szórványos.

Kedves cserkészpajás! Beláthatod ezért,
Március havában ejtheted majd szeret
Újabb sürgetésnek s most már biztos lehetsz:
Elintézik ügyed, erre mérget vehetsz,
Erre mérget vehetsz.

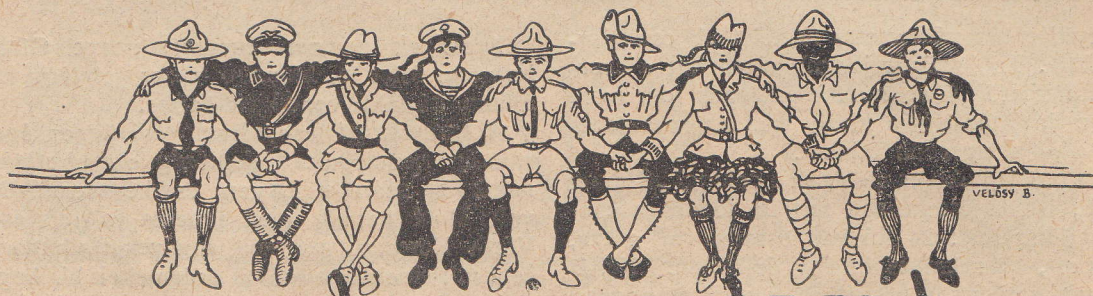
Némi változattal elmúlik április
S ha türelmes vagy, elmúlik május is,
Egy júniusi reggel bemégysz ismét korán,
A pénzügyi munka most áll tetőfokán,
Most áll tetőfokán.

Dehát ígéretet te délután kaptál,
Felesleges tett volt, hogy ide baktattál.
Gyógyírt sebeidre csak délután kaphatsz,
Délután öt felé ismét bekopoghatsz,
Ismét bekopoghatsz.

Igy jársz minden hóban a cserkészközpontba,
De a titkároknak mindig sok a gondja.
Az idő gyors múltán nem kell keseregned,
Mert szívvel-lélekkel jóbarátod néked,
Nem hagy cserben téged.

Egy december-reggel felragyod az arcod,
Mert az elintézést végül is megkapod.
Három éjszent kiáltasz a szöv. ügyvitelére,
Több reménnyel gondolsz egy boldog újévre,
Egy boldog újévre.

Hogy azonban semmi tévedés se essen,
Kijelentem végül nyíltan és lelkesen,
Hogy a dolgainkkal minden jól megy mégis,
Mert az összetartás célhoz vezet mégis,
Célhoz érünk mégis.

CSEKESZTESTVERISÉG

Külföldi krónika.

1923. augusztus.

Ha végigtekintek azon a mozgalmas, ifjú életerőtől lüktető tevékenységen, amelyet az utóbbi hónapokban cserkésztestvéreink a világ minden táján kifejtettek, újra meg újra megakad a szemem egy szón: *Amerika!*

Hiába, a csillagos-sávós lobogó leng legfelül azon a hegyormon, amelyen a világ cserkészei törnek egyre fölfelé. Most hunyta le szemét az amerikai cserkészek nagy pátió nusa, Warren Gamaliel *Harding*, az elnök, de még dagadt örömmel szemlélhette az idei nagy cserkésztoborzó hadjárat fényes sikerét. Az Egyesült Államok cserkészcsapatainak nagyrésze létszámban erősen megnövekedett, cserkészvirtusban tökéletesedett. Az elnök sajátkezü levele és selyemlobogója jutott mindazoknak a csapatoknak, amelyek a legszebb eredménnyel zárták le a „Round Up“-ot, a toborzást. Most már csakugyan jóval túl van a félmillión az amerikai cserkészek száma és több százezerre megy a vezetőké. Az új elnök, Calvin *Coolidge* régi barátja a cserkésznek.

Érdekes, hogy mialatt ily magasan tündöklék az amerikai cserkész standardja, mégis meg kellett változtatni a tervet, amely szerint a jövő évi nemzetközi cserkészössze-jövetelt, a „Jamboree“-t New-Yorkban tartották volna. A tengerentúli utazási nehézségek miatt, úgylátszik, Dánia ajánlatát fogja elfogadni a kilenctagu nemzetközi cserkész-tanács. És így 1924. augusztusában a „Danske Spejderkorps“ látja vendégül a világ cserkészeit. Előzőleg lezajlik a londoni Wembley-Parkban a *brit* birodalmi Jamboree. A tervek szerint 19.000 cserkész fog egy helyen táborozni és a walesi herceg több napot tölt a világ legnagyobb táborában.

Amerika folytatja segélyakcióját *Oroszországban* és amerre az *ARA* hatalmas konyhái és raktárai megépülnek, hamarosan cserkészcsapat is alakul. Az akció erre a célra már amerikai cserkésztestvéreket visz magával.

A magvát az ilyen csapatnak többnyire volt cserkészek alkotják, akiknek hozzátartozóit a bolsevizmus elpusztította. A szovjet-kormány már régebben működésbe hozta a maga cserkészszervezetét. Az angol cserkészruhában járó „úttörők“ vezetői fanatikus bolsevisták és minden cserkészideált megvetve, a legtúlzóbb osztályharcra igyekeznek nevelni az ifjúságot és az ilyen cserkészteket kötelezővé akarják tenni. A többi országok cserkészeit testvérekül el nem ismerik. Természetes, hogy a nemzetközi iroda óva inti minden nemzet ifjúságát a szovjet propagandájától.

A londoni irodának és ismert vezetőjének, Hubert S. *Martin*-nak különben szép sikere van *Megnyílt Svájcban*, a heini havasokban az első nemzetközi cserkészotthon, *Kandersteg* neve nemsokára fogalom lesz cserkész-körökben. Pompásan berendezett alpesi szálló 150 - 200 cserkésznek nyújt egyszerre egyszerű szállást. Fiúk, talán eljön a boldog idő, amikor ti is oda mehettek nyáron télisportolni!

Csinos házat kaptak *Milanóban* is a cserkészek. Emeletes, loggiás kastély a „Casa dei Giovani“, a fiúk háza.

Nem szólhatok a külföldi cserkészetről anélkül, hogy meg ne említsem *Baden-Povell* baronetnek, a világ főcserkészenek idej nagy kitüntetését. „B.-P“ megkapta születésnapjára rengeteg angol és külföldi érdemjele mellé a Victoria-rend nagykeresztjét. Ez alkalommal rövid térdnadrágos cserkészruhában jelent meg a király előtt, ami első eset az angol udvar történetében. A tavaszt az ősz főcserkész orvosai tanácsára *Canadában* töltötte, hogy régi baját, a „túldolgozást“ kigyógyítsa. Persze, azt meg nem állhatta, hogy mellékesen újból meglátogassa az amerikai cserkészközpontot, a canadai cserkészteket pedig virágzóvá tegye.

Hogy mennyire megbecsülik a cserkészteket *Spanyolországban*, bizonyítja az a hadügy-miniszteri rendelet, amely megengedi katonai személyek számára a cserkészermeknek az egyenruhán való viselését. A spanyol királyt, a cserkészteket igaz barátját több külföldi állam

egymásután választotta tiszteletbeli cserkésztiszté. Többszörös joggal viseli hát a cserkészhát! A spanyol cserkészek idei nagy őszi kiállítását is a király kezdeményezte és ő adja a legszebb díjakat.

Kína legjobb csapatának a pekingi „Ch'ung Te„ iskola cserkészeit tartják. Ideális a csapat létszáma: 24 fiú van összesen a gólya, farkas, oroszlan és bölény őrsőkben. Néhanyan angolul is beszélnek, kínaiul és angolul jól főznek. A tavalyi polgárháború alkalmával sok éhezőn segítettek, sőt eltemették az elesetteket, akiket a kínai katonaság szanaszét fekvé hagyott.

Husvétkor angol és hollandi csapatok jártak Dániában. A nép mindenütt tömegben és nagy szeretettel fogadta őket. Külön ünnepi istentiszteleteket tartottak számukra. Velük voltak állandóan az angol és hollandi követek. Autók egész karavánja vitte őket a királyi kastélyokba, ahol lakoma várt rájuk. A dán király — maga is régi cserkészpapa — az Amalienborg-palotában szorított kezét velük egy szép délután. Bucsúzóul több ezer résztvevővel ünnepély volt Kopenhága legnagyobb csarnokában.

Törökországban még mindig az idegenajku cserkészcapatok vannak többségben. A sok mártiromságot szenvedett görög cserkészeknek, akiknek száma ezrekre ment, ma csak magva maradt. Az áldatlan török-görög tusakodás a cserkészek százait pusztította el. Aidin, Nazli és Sokia városokban. A külföldi, de különösen a genfi cserkészek adományai segítségével most kezd lábrakapni újra a görög cserkészet mindenütt.

Franciaországban igen jól működik a három nagy szövetség közös intézőbizottsága. A kisebb szervezetek egyre másra olvadnak egybe. Biztos jele ez annak a fejlődési folyamatra, amely minden országban egy szövetségbe hozza össze az igazi cserkészeket.

Már *Olaszországban* is mindjobban együtt működnek a különböző alakulatok. Szent-György napját egyaránt és együtt ünnepelték. Az ünnepi pompához pedig értenek az olaszok, azt meg kell adni. Április végén csaknem minden olasz város főtere zászló- és virágdíszben várta a cserkészeket.

A *trieszti* kiscserkészek („Lupetti“) az idén egy 150 méter hosszú és 90 méter magasságu cseppkőbarlangot fedeztek fel, amely most „cserkészbárány“ néven ismeretes.

Az egyik olasz cserkészlappal nagy örömmel közli, hogy gróf *Mikes* püspök kíséretében repülőgépen Rómába jött májusban dr. *Palkó* s átadta a magyar cserkészek üdvözlését. Az olaszok azzal viszonyozták ezt a figyelmességet, hogy főcserkészünknek díszérmet, külgyeink vezetőinek pedig díszoklevelet küldtek.

A *svédek* nemzeti cserkészünnepé Göteborgban folyt le. Monstre tábor, jubiláris kiállítás, külföldi vendégek özöne.

A *luxemburgi* cserkészek évi ünnepei mindig nemzetközi jelentőségűek. Az idén nekik is számos idegen cserkészvendégük volt. Most kapták meg a belga és az olasz Vörös Kereszt díszérmeit, amelyeket a háboru sebesültjeinek ápolásával érdemelték ki. Anglia és Franciaország már régebben leróta háláját.

Jó lesz utolsó hírek, hogy az angolok egyik nagy vállalata, a British Broadcasting Co. Minden csütörtökön 18 óra 30 perckor *szikratávirón* leadja a cserkészvilág híreit. Megadjuk a hullámhosszat: 369 méter. No, fiúk, kinek volna kedve felvenni?! *Joe.*

Néhány szó a versenyekről.

— Hozzászólás a M. Cs. júliusi vezércikkéhez. —

A vármegyei és kerületi versenyek eszméje nem új. A III. kerület sokat foglalkozott vele, különösen az utóbbi időben. Készséggel szólnunk a felvetett témához.

Verseny csak olyan pontokból lehet, amikben minden csapat egységes, amiket egyformán elsajátíthat. Helyesnek látszik tehát a beállítás, midőn a próbapontokra utalnak. De csak látszólag. Az egységes próbapontok még nem teszik egységessé, egyformává a csapatokat. Ez csak séma. Verseny alapjául elfogadni bajos, mert a csapatok kiképzése nem egyforma.

És nagyon sok függ attól is, hogy a cserkész a társadalom melyik rétegéből kerül ki. Továbbá, hogy mennyi vezető van egy csapatban. Különben is, hogyan állapítanak meg az elsőbbséget olyan esetben, midőn a versenyző csapatok mind az első cserkészeiket bocsátják versenyre s azok a követelményeknek bizonyosan meg is felelnének úgy, ahogyan azt a csapatuk követelte tőlük s amennyit és ahogyan tanították nekik. És hol volna az arány egy 2–3 éves vagy még fiatalabb és egy 8–9 éves csapat között?

Nem igazságos az eredményt jutalmazni. Hanem igenis jutalmazni kell azt a munkát és küzdelmet, melyet egy csapat az eredmény eléréséért kifejt.

Tehát a próbapontok szerint versenyezni s az eredményt jutalmazni nehéz feladat.

A cserkészmunka minden csapatnál csak jó lehet. Van jó és jobb csapat, de nincs első csapat. Jutalmazni lehet, sőt kell is minden csapat munkáját, de nem azért, mert jó munkát végzett, hanem azért, hogy jobb munkát végezzen.

Buzs József

49. Berzsenyi, Szombathely

LEÁNYCSERKÉSZET

A cserkészleány gyakorlati életre való neveléséről.

Megmondta Baden-Povell főcserkész az 1922-iki párisi kongresszuson, hogy a cserkészlet keretei általánosak ugyan, de „mindenki építsen a maga országában”. Ami azt jelenti, hogy jóllehet a vezető eszmék minden országban ugyanazok, de a további fejlődés mindig az illető ország nemzeti szükségleteitől és ambícióitól függ. Így fejlődik ki a nemzetközi kereteken belül a sajátosan *nemzeti cserkészlet*.

A mi hármasharcunkban: az erkölcsi, politikai, gazdasági harcban részt kell venniük a lányoknak is. Hogyan találhatnának a fiúk munkatársakra, majd felnövekedve, teljesen kongeniális élettársra, ha a fiúk, lányok fejlődésében, gondolkozásában semmi párhuzamosság nincs? Ha a fiúcserkészlet a magyar férfideált igyekszik megteremtteni, — vele egyenlő rangu feladat a XX. század magyar női eszményképének megalkotása a leánycserkészlet által. Feladata hármasharc: 1. jellemnevelés, 2. a gyakorlati életre való nevelés, 3. testedzés. Mindhárom feladat végrehajtásában a vezető gondolat a magyarság és nőiség. A leánycserkészletnek éppen az az egyik fontos célja, hogy pótolja a lánynevelésnek egyik régi hiányát: a lányokat a gyakorlati életre készítse elő és bennök anynyi gyakorlati tevékenységet fejtsen ki, amennyi csak képességeikből kitelik.

Az a kérdés, hogyan akarja a leánycserkészlet ebbeli célját elérni?

1. A lányok gondolkozásának kellő irányításával. 2. Elméleti tudás nyújtásával. 3. Gyakorlati tevékenység kifejtésével.

Mindenekelőtt tisztában kell lennünk azzal, milyen téren érvényesüljön a lányok életrevalósága? Téves azt hinni, hogy itt csak a háztartásról van szó! Mindenesetre ez áll előtérben, de talpraesettséget kívánunk az élet minden változatában, utazásnál, kirándulásnál, tájékozódásnál, betegség esetén, hivatalos eljárásoknál, nehéz helyzetek megoldásánál stb.

Ami az irányítást illeti, a lányok kétféle csoportjáról van szó. Vannak lányok, kik természetüknél fogva talpraesettebbek. Ezek

munkáját némi elmélettel s gyakorlattal kell fejleszteni, esetleg vigyázni, nehogy életrevalóságuk mások rovására legyen. Nehezebb a helyzet a lányok másik csoportjával, a gyámoltalanokkal szemben. Ezeket fokozatosan kell hozzászoktatni a gyakorlati tevékenységhez, biztatással, dicsérettel, energiájuk fejlesztésével, mondhatni szuggerralással kell őket a mindennapi életre való küzdelemre előkészíteni.

Sokkal könnyebb a vezető helyzete az elméleti tudás vagy gyakorlati tevékenység fejlesztésénél. Itt a következőkre kell tekintettel lennie: 1. a lányok korára, 2. környezetére, 3. hajlamaira, 4. az évszakokra, 5. az anyagi viszonyokra, 6. az ismeretnyújtás kellő fokozására. Utóbbi kívánja a legtöbb körültekintést.

Az ujoncpróba pontjai közt van pl. a csomagolás. Hogyan kell kisebb vagy nagyobb csomagot elkészíteni különböző tartalommal, könyvvel, étel- vagy üvegneművel. Ehhez kiegészítésül még hozzá lehetne venni, hogyan kell postára adáshoz átkötni, címezni; hogyan kell szállítólevelet kiállítani, pecsétet ráütni s hogyan kell a csomagot postára föladni. És miért ne tanulja meg az ujonc, — még ha nem is kell belőle próbát tennie — az ajánlottlevél, távirat, pénzföldadást, telefonálást? Vagy mikor a gombfelvarrást gyakorolja, miért ne magyarázhatnók meg, melyik gomb miből készül, melyik a jó, melyik a durva gyöngyházgomb stb. Vagy mikor a tejfőzést gyakorolja, tanítsuk meg a tejtermékek jó és rossz minőségének, esetleg hamisításának felismerésére. A csinos és rendezes asztalterítést és felszolgálatot is meg kell tanulnia. S itt azt vesszük észre, hogy ujoncunknak még illetémből is meg kell egyetmást magyaráznunk, dolgokat, miket a konvenció állapított meg: kit ültetünk az asztalfőre, kit kínálunk meg először, melyik oldalról stb.

A másodosztályú próba pontjai között van a tűzrakás a szabadban. Egészsük ezt ki a tűzrakással a kályhában, takaréktűzhelyben, megmagyarázva egyuttal a különböző kályhafajtákat: mi az előnye a vas-, a cserép-, a Meidinger kályhának, melyek a fűtőanyagok; mit veszítettünk fűtőanyagban, fában, szénben hazánk megcsonkítása által?

Az I. osztályú próbába tartozik a nagyobb fehérnemű mosása, valamint a felső ruháké. Elmaradhatatlan itt a különböző vászonfélék megismertetése. A hozzá nemértőket sehol annyi csalódás nem éri, mint a vászonnemű vásárlásánál. Egy mintagyűjteményt állítunk össze s úgy magyarázzuk meg, mi a pamut, a len, a féllen, batiszt stb. Ép így kell a cserkészlányoknak megkülönböztetni a pamutszövetet a gyapjútól, a gyöngye minőségűt a jótól stb.

A próbák letevése után a vezető belátására van bízva, mivel s hogyan bőviti ki az eddig felölelt anyagot.

A kis cserkésznek beszélhetünk virágápolásról, madárvédelemről, kártékony rovarokról, a molykár ellen való védelemről. Persze, *a tanultakat lehetőleg gyakorlatban érvényesítsük.* A II. oszt. próba előtt állók az őszi háztartási munkákkal ismerkedhetnek meg. A hűsévellel, a „porciókkal“. Látogathatnak halpiacot, hűtőházat, műjéggyárat, vágóhidat stb. A nagyobbaknak a bútórjókarban tartásáról, a bútorfákrol, feldolgozásukról szólhatunk. Vagy a különböző bőr-, vas-, pléh-, porcellán, tüvegárúkról. Beszerzési forrásaikról. Gyümölcskonzerválásról, szappanfőzésről, mezőgazdasági munkákról, házi kémiáról, anya- és csecsemővédelemről, népjóléti intézményeinkről, a takarékpénztárakról, bankokról, a betétről, váltóról. Beszélhetünk a szép és egészséges lakásról, az egészséges főzésről, a magyaros főzésről, a régi magyar ételekről, a házi fizikáról, hogy egy csengő fölfrissítése ne okozzon nehézségeket, a főzőládáról és még sok mindenről, amivel csak a mindennapi élet kapcsolatos.

A különböző gyakorlati tevékenységeket még kiegészítik azok, melyek tudása már bizonyos ipari pályákra is előkészíthet. Ilyenek a ruha és fehérneművarrás, kalapdiszítés, baba- és játékkészítés, kosárfonás, könyvkötés, dobozgyártás, fényképezés stb. Igen hasznos ezeknek elsajátítása önmagáért a munka gyönyörűségéért és az utána járó esetleges haszonért. De nyomatékosan kell hangsúlyoznunk, hogy *a leánycserkészletnek még legtávolabbról sem lehet e foglalkoztatásokkal magamutogató kiállítás rendezés a célja. A kiállítás nem cél, legfeljebb beszámolás az elért eredményről.* Célul kitűzése már eleve is hiúság legyezgetője, tehát nem felel meg a cserkészlet követelményeinek.

Glatz Károlyné
leányimn. tanár.

.....
Csonka-Magyarország — nem ország
Égész Magyarország — mennyország

A cserkészlet a nemzeti eszme szolgálatában.

Michelangelo egy márványtömböt mutatott egy egyszerű embernek s azt kérdezte tőle, hogy mi ez?

— Kő! — felelte az ember.

— Nem — szölt Michelangelo. — A te szemedben durva kőtömb, az én szememben kőbezárt gondolat — s kezdte előtte a szobrot felszínre hozni, s minden kalapácsütéssel közelebb hozta rejtett szépségét

Valami rokongondolat van a cserkészletben is. Vannak emberek, akiknek szemében a cserkészlet kőtömb, akik nem látnak többet a cserkészletben a külsőségnél, de akiknek szívében a nemzeti érzés ereje tölti be, akiknek szívében a haza és fajszeretet ég, azok szemében a cserkészlet nemzeti gondolat.

Irott emlékeink is azt mondják, hogy nemzetünk akkor volt hatalmas, amikor kulturája eredeti, élete minden ízében nemzeti volt.

Mi cserkészek erre törekszünk. Nemzeti eszme szolgálatába állítani a legifjabb nemzeteket. Éleszteni a hazaszeretetet soha ki nem alvó tüzet, nemzeti eszmékkal, nemes becsvágygal, önzetlen hazafisággal, ősi jogérzettel, bölcs mérséklettel telített spártai ifjúságot adni a nemzetnek. A cserkészlet ma az a kemény acél, mely a magyar lelkekből, a tüzkövekből a szikrákat kicsalogatja.

Ma a cserkészlet eszköze a harmónikus ember nevelésének. Ma a cserkészlet a nemzeti hagyományokon alapuló patriarkális magyar életnek, a magyar erényeknek, a testi erő s ügyességnek, a természetszeretetnek, a hazafias érzésnek, a magyar egyéniségnek tüzhelyei. Ezt varázsoljuk mi be, a cserkészletbe. Ugy neveljük, hogy dolgozni, fáradni, küzdeni megtanuljon.

Önmegtágadásaiban rászokják az élet keménységére, Istenfélelemre.

Önmeggyőzés, munkásság, igénytelenség legyen a szelleme. Lelkesüljön a fölségesért, tisztelje az eszményt, törekedjék a jobb után, mert ezekből fakadt az erkölcsi erő és jellem. Ebből fakad az eszménységnek a gyakorlatiassággal való párosítása, mely a kőből is kenyeret tud teremteni.

Mi cserkészek az eszményt nagyjainkból, nagyjaink tradíciójából s önmagunk szép életéből meritjük.

Mi a régi nagyjaink fénysugaraiból táplálkozunk, erőt, önbizalmat, megtisztulást onnan veszünk.

Mi az emberszeretet, a hit és a honhűség jegyében indulunk a munka és a kötelesség útjára.

Barcza Imre.

A Magyar Cserkész hálásan köszöni és szívből viszonzza a következő üdvözléseket: 181. cserkész-tábor Fonyód, parancsok Tadic Benedek; Veszeloovszky László 18. ö. cs. Boglár; Kurt Bösch német cserkész Göppingen, b. Augsburg; 198 Pál csapat Rákospalota; Kispesti 87. Turul csapat; 98. Előre csapat (Székesfehérvári áll. főrealisk.) parancsnok dr. Müller Lipót; 191. Toldi Miklós csapat (V. ker. Népház); tatai kegyesr. csapat juniusi nagy ünnepélye alkalmából; Levente cserkészcsapat gemenci tábora, parancsnok Kun Attila; 191. Toldi, Semmering, parancsnok Färber József; Carl Eduard Wencelides, Frankenstein, a német cserkész szövetség küllgyi megbízottja; a 2. B. K. G. II. raja Münchenből (Sztrilich Pál, Spilenberg György, dr. Bátori József).

A Rákospalotai 198. számú „Pál” cserkészcsapat az Istvánbelki Clarisseum dísztermében szeptember 9-én, vasárnap délután 4 órakor műsorral és zeneszámokkal egybekötött nagy tábori záróünnepélyt rendez.

III. KERÜLET. Közli: (za.)

80. Csányi csapat Huhn csapat szervező parancsnok távozása után sok kézen és változón ment keresztül. Jelenleg Náray-Szabó Gyula lap-szerkesztő a parancsnoka, aki nagy ambícióval végzi munkáját. A csapat jól fel van szerelve. Erősen igyekszik magát anyagilag is megerősíteni. Az iparosság körében sok pártoló tagot gyűjtött. A csapat látja el az iparosokat és kereskedőket maga készítette forgalmiadó blokkal. Negyedévenként rendszeres gyűjtést rendeznek. Ebből a szövetségnek 5%-ot ajánlottak fel. A parancsnok lapjában hetenként egy hasábot szentel a cserkész-propaganda céljaira. Junius 29-én felszerelésük javára szerpentint, konfetti-, tombola- és árveréssel egybekötött zártkörű táncmulatságot tartottak, mely anyagilag és erkölcsileg egyformán jól sikerült. A csapat 80 főből áll.

Czellődömölki Helyi Bizottság. Czellődömölkön megalakult a helyi bizottság. Tagjai: Dr. Pletnics Ferenc elnök, Haczký Egon ellenőrző megbízott, ifj. Szabó Károly titkár, Pósfay Gusztáv, Dr. Havassy Béla, Draveczky Árpád és Rozgonyi József.

Adományok. A nagytáborozás céljaira a vasi főtítkársághoz következő adományok érkeztek: Egyházmegyei Takarékpénztár 10.000 K, Lombard Bank 20.000 K, Mezőgazdasági és Iparbank 20.000 K, Dr. Pető Ernő főorvos 10.000 K, Iparos Takarékpénztár 10.000 K, Vármegyei Központi Takarékpénztár 2.000 K. A szíves adományokért ezúton is hálás köszönet.

Cserkészmunka. A szombathelyi cserkészek „jó munkát” végeztek a junius 29–30-án rendezett dalosünnepély- és urikocsilovas versenynél. A dalosoknak a III. ker. 3 drb 30 személyes sátrat adott konyhai célokra. A sátrakat a 49. Berzsenyi cserkész mindjárt fel is verték és több tábori konyhát építettek. A lovas-versenyen a 48., 49., 51. csapatok sorfalat állottak, jegyet szedtek, műsort árúsítottak és az akadályoknál teljesítettek kiegészítő szolgálatot, melyért a verseny rendezősege köszöneten kívül 30000 koronát szavazott meg a kerület részére.

Az a rettenetes sok adminisztráció. A tisztí értekezleten sok szó hangzott el az adminisztráció sokasága miatt. Sokallták a jelentést, melyet a kerület kíván a csapatoktól. A kerület kijelentette, hogy ő csak a legszükségesebb jelentésekre szorítkozik. Minthogy tiszta képet a vita nem adott, neki ültem a kerület 1922. évi irattárának és megszámláltam, hogy ugyan hány ügydarabot is intéznek a csapatok egy év alatt a kerülethez. Igazán meglepő eredményhez jutottam. Kiszámítva az átlagszámot, minden csapatra jut 12 drb levél. Tehát havonta 1, (azaz egy)! Ez hát az a rettenetes sok adminisztráció! Havonta egy levelet pedig már csak azért is küldhetünk a kerületnek, hogy tudassuk vele: *mi is léteünk!*

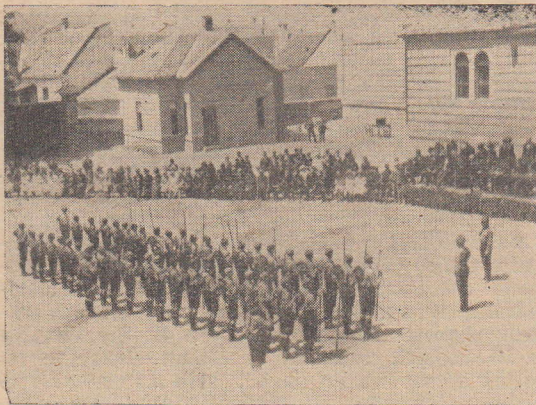
A 49. Berzsenyi csapat a nagytáborból hazatérkezve, megkezdte az új cserkészév munkájának szervezését. Parancsnoksági gyűlésen elhatározták, hogy az elmúlt cserkészév- és nagytáborról a szülőknak augusztus 26-án tartandó szülői-értekezleten számolnak be. Betöltötték a csapat-titkár, pénztáros, raktáros, könyvtáros, krónikás, műhelymunkavezetői tisztségeket a csapat tisztjeinek sorából. Melléjük segédmunkaerőül egy-egy ügyesebb cserkészt osztottak be. Jövő évben négy őrssel kezd meg a cserkészmunkát: Turul-, Zerge-, Daru-, Harkály-őrssel élükön egy-egy őrsparancsnokkal, aki mindegyik cserkész-tiszt.

Innen-onnan. A szentgotthárdi Árpád cserkészcsapat cserkészei junius 29-én tettek fogadalmat a vasi főtítkárság kiküldöttje kezébe. — Szijj Géza és Niessner Aladár városi műszaki tanácsos a vasi főtítkárság I. B.-nak tagjai lettek. — A vasi főtítkárság a kerület részére a tisztí-értekezlet költségeinek fedezésére 10.000 K-át szavazott meg. — A kerület tisztí értekezletén a 49. Berzsenyi cserkészek teljesítettek ügyeletes szolgálatot. — A csepregi Nádasdy csapatot 228. és a szentgotthárdi Árpád csapatot 235. szám alatt igazolta az O. I. B. — Gruber Gyula a 6. Zrinyi (Sopron) parancsnoka egészségi okok miatt a csapat vezetésétől egy időre megvált. — A 49. Berzsenyi csapat öregcserkészei a nagytáborba vitt kisfiukkal megpróbálták a cserkészmunkát. — A ker. próbázató bizottság előtt junius 24-én dr. Szunyogh Xavér Ferenc (53.), Náray Szabó Gyula (80.), Kovács József (53.) és Csinicsura Győző (228.) tisztí próbát állottak. — A körmendi cserkészek a pápai nuncius látogatása alkalmával énekszámokat és katonai zene mellett szabgyakorlatot mutattak be. — A 49. Berzsenyi és az 53. Jurisich csapatnál az elmúlt iskolaévvél távoztak a csapat azon tagjai, akik az első szervezésben résztvettek. — A 48. Rákócziak nagytáborozására a csapat zászlóanyja, Széchenyi Henriette grófnő 30.000 koronát, a székeskáptalan és Dr. Stadler Izidor 10–10.000 koronát adományoztak. — A 49. Berzsenyi csapat a szövetség költségeihez havi 4000 koronával járul hozzá. — A 66. Báthory csapat augusztus hó 5-én tartotta zászlószentelési ünnepélyét. — Erőssy Oszkár ker. elnök meglátogatta a 49. Berzsenyi csapatot kopárpusztai (Somogy m.) táborában s a legnagyobb meglepedését fejezte ki a látottak felett — A kerületi főtítkár és a vasi főtítkárság titkára pedig az 55. Batthyány csapat salamvári táborában tettek látogatást. — Keleti József sajtószakelődő tisztségéről egyéb elfoglaltsága miatt egy időre megvált. — Krizsán Béla volt mosonmegyei főtítkár nem hagyta abba a megkezdett cserkészmunkáját, hanem az V. kerületnél békésmegyei főtítkár lett. — A III. kerület hivatalos helyisége a törvényszék (Szily János-u.) udvari helyiségében van. Hivatalos órák: kedden d. u. 6–7 óráig, pénteken 5–7 óráig. A levelek azonban továbbra is Zrinyi Ilona-utca 12. (Kereskedelmi iskola) címzendők.

Cserkészfogadalomtétel és ünnepség. A 177-es számú Mikes-cserkészcsapat jelöltjei Pélely házán fogadalmat tettek nagy ünnepség keretében. A cserkésznap 8 órakor az új templomban „Veni-Sancte”-val, szentmisével kezdődött, mely alatt a szentélybe seregltek cserkészekhez és a hívekhez *Komángáz* János dr. csapattiszt lelkes és tartalmas beszédet intézett. Fél 12 órakor a főgimnáziumból zászló alatt, trombita- és énekszó mellett vonult fel a csapat a Petőfi szobor elé fogadalomtételre. Először szép koszorúval hódoltak a nagy költő emléke előtt. Majd a közönség élőlüzérével övezett négy-szögben a fogadalomtétel következett, 13 jelöltnek felavatása. Előtte *Mihálkó* Béla kerületi főtitkár mély értelmű, hazafias tűzű, szép beszédben buzdított a tettekben megnyilvánuló cserkészkötelességek-re. Este 8 órakor a Constantinum tornateremben pergett le a nap végső programja a könnyeket, majd harsány kacagást kiváltó színdarabok, énekszámok változatos sorozatában.

A 227. sz. „Gróf Tisza István” cserkészcsapat május hó 30-án tartotta lélekemelő fogadalomtételi és zászlószentelési ünnepét az immár 400 éves pápai ref. főiskola udvarán. Este a színházban műsoros előadás volt. Ezen *Horváth* Endre parancsnok könnyekre indító elragadtató beszédben ismertette a cserkészteret, annak nagy, nemzeti jelentőségét.

A csapat június 22-től július 10-ig tartotta nagytáborát Nemesdédén (Somogy m.-ben). A táborozás festőleg és lelkileg egyaránt nagyon jó hatással volt a fiúkra. A természet felséges pompája közelebb hozta őket Istenhez, a sok kirándulás, harcászati játékok és gyakorlatok, játék, sport s a természet

227. Gr. Tisza István csapat. „Fogadalomtétel”.

ismeretbővítésére, ügyességre kiváló hatással volt. S a táború . . . az a lelket is átmelegítő, lángra gyújtó, szeretetre gerjesztő táború, az tette igazán felejthetlenné a táborozást. A jó táborigényű beszélnék azok az egy, kettő, sőt három kilós testben való gyarapodások. Ezek mellett egy nagy eredmény, hogy amerre csak járt a csapat, tábora környékén megkedveltette cserkészteret. Itt már nem nézik a cserkészeket „mindent felemészítő büroknak” vagy komédiásoknak. Hogy a táborozás így sikerülhetett, nagy érdeme az ottani ref. lelkész úrnak, aki a cserkészteret iránti szeretetét a csapat erkölcsi és anyagi támogatásában mutatta ki.

Kath. cserkészvezetők értekezlete. A Kath. Cserkészvezetők Értekezlete a tavasszal megkezdett munkáját e hó folyamán folytatja. Első értekezletük szeptember 22-én szombaton d. u. 6 órakor a Piarista főgimnáziumban lesz, amelyre minden kath. cserkészvezetőt szeretettel várunk.

Cserkészek mentették meg Apponyi Károlyné grófné és kis fia életét. Siófoki jelentés szerint a nyáron Apponyi Károlyné grófné és Alfréd nevű kis fiát fürdés közben a víz elragadta s már-már halálos veszedelemmel fenyegette. Épp a közelben időzött három cserkész, akik habozás nélkül a vízbe vetették magukat s úgy a grófnét, mint kis fiát megmentették. A három cserkészt: ifj. Matis Istvánt, Szüle Sándort és Balogh Lászlót a közönség lelkesen megéljenezte.

Raj és őrsi szervezetről szóló juliusi cikkeinkben feltett két kérdésünkre a következő választ kaptuk:

Kedves Szerkesztő Bátyám!

A raj munkájánál a csendes óra az az idő, amikor tisztán lelki ügyekkel foglalkozunk. — Az őrs szervezetében az 1, 2, 5- és 8. munkakörének állandósága történeti előzményekben nyugszik. Az egész szervezet kiindulási pontja a patrouille ment legősibb beosztáson alapuló felállítása:

$$\begin{array}{ccccccc} & & 3 & 6 & 7 & & \\ & & & 1 & 8 & & \\ \leftarrow & 2 & & & & & \rightarrow 5 \\ & & 4 & & & & \end{array}$$

A 2 és 5 elővéd ill. hátvéd. Beosztási szabályul az 1. mindig az őrsvezető, a 2-ik a s. őrsvezető, a 8-as a legfiatalabb tagja az őrsnek. Így alakult ki ez az állandó jellegű munkabeosztás. A fiukra nézve azonban ez nem állandó, mert eltávozás, (magasabb megbízás, elbocsátás) folytán az őrsök távoznak és vele újak jönnek, ezzel pedig a számozás is változik: tolódik előre. Szeretettel üdvözlő:

Éri Emil.

Fogadalomtétel a 196. sz. Damjanich cserkészcsapatban Szolnokon. Szép ünnepélyük volt a szolnoki cserkészeknek. Nagyszerű műsor keretében színdarabnak, szavlatoknak, énekszámoknak és zenés cserkészgyakorlatoknak bemutatása előtt fogadalmat tettek a csapat jelöltjei. Ott volt a főgimnázium udvarán a város előkelősége, az egész társadalom képviselői, jelen voltak a 119. számú jászapáti cserkészcsapat kiküldöttei. *Tóth* Tivadar dr. csapatparancsnok megnyitó és bevezető szavai, majd *Mihálkó* Béla kerületi főtitkár buzdító és ünnepi beszéde után a jelöltek letették a fogadalmat. A közönség meglegedve távozott a jó munkát végző csapatnak ünnepélyéről.

Vendégjárás Magyarországon. A magyar cserkészszövetség külügyi hivatala egész télen át dolgozott külügyi összeköttetéseink elmélyítésén. Ennek eredménye kétirányú volt: idegen cserkészek magyarországi látogatásai és magyar cserkészek külföldi túrája. Felsoroljuk vendégeinket az érkezés sorrendjében: A csehszlovákiai német cserkészszövetség külügyi megbízottja három kísérőjével. A Niebelungenbund 56 tagja. A Neupfadfinderbund egyik kerületének vezetője Hans *Böhlen* és 20 cserkész. Az eszt cserkészszövetség egy tagja: Hugó Pallmann. Paul Mayer és 50 társa. A svájci Cs. Sz. 2 tagja. A Deutschen Pfadfinderbund főcserkésze, Hans *Ries*, 8 cserkészevel.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Germanus. Légy meggyőződve, hogy hasonló szeretettel olvasunk át minden beküldött sort. Egyet közlünk, ennek tiszta a hangja a többi erőltetett. — **A. K. U. Bpest.** Nagyon köszönjük a szép verset, igyekszünk sorát ejteni. — **ibs.** Sokan próbálkoztak népdalok szövegítésével, de kevésnek sikerül. A szöveg legyen közvetlen, könnyen folyó, távol minden erőltetettségtől, izzadságtól. Főképp pedig befejezett, a gondolatokra felépült legyen. Ezek próbálkozások. A sikerültekre példák:

Daltól hangos erdő, mező, berek . . .

Perdülj, fordulj fürge cserkész . . .

címűek (Lásd. Daloskönyv.)

Az 5. sz. K. E. G. cserkészcsoportban az évben június 30 — július 24-ig két csoportra oszolta táborozott. Az egyik Gerő László szövetségi társelnök parancsnoksága alatt az abauj-megyei Gönc határában folyó Nagypatak gyönyörű völgyében, egy pálos kolostor szomszédságában. A tábor közepén csinos oltár díszlett. Berendezése, műszaki munkái mintaszerűek voltak, az élelmezés sikerét a parancsnok k. felesége a „törzsfőnöknő”-nek szorgoskodása biztosította. A csapat kétnapos kirándulás keretében meglátogatta Regéc és Boldogkő várát. A hazánkba érkező lengyel cserkészeket a Szövetség megbízásából a csapat öregcserkészei fogadták Hidasnémetin. A gönci és zsuítai közönség nagy megértéssel fogadta a cserkészek működését. A másik csoport Velösy Béla parancsnok vezetésével a kisbéri m. kir. állami ménesbirtok nádasdi erdejében, a fürdésre és csónakázásra alkalmas halastó mellett ütötte fel sátrait. A csapat a ménes megtekintésén kívül a környező falvakkal is megismerkedett, foglalkozási idejét pedig a játék, atletika és a rajversenyekre való készület foglalta le. A csapat egy alkalommal közösen járult a szent áldozáshoz. Ebben a táborban a K. E. G. fiatalabb tagjai voltak, akik munkájukat mindvégig jókedvvel és ügyesen végezték. Két alkalommal éjszakai próbariádó is volt. A két táborban összesen 55 cserkészünk vett részt. A látogatásra kijelölt napokon mind a liúk szülei, mind a környék intelligenciája nagy számmal látogatta meg a táborokat.

A felvidéki magyar cserkészetéről. Hej, még mikor a felvidéki magyar testvérekkel együtt történtek azok a szép táborozások a Tátra havas hegyei és ózondús fenyvesei között! A cseh megszállással megszakadt a szoros baráti kapcsolat, amely a Felvidék cserkészeivel kötött össze testvériszeretében. Pedig a Felvidék magyar cserkészfűjsága él és dolgozik csendben, de kitartással, rendületlenül bizva a nemsokára bekövetkezendő magyar feltámadásban.

Különösen szép és igazi cserkészmunka folyik a felvidéki magyar cserkészet középpontjában Losoncon. Itt kb. 150 cserkészzel folyik a munka. Már 60 tagból álló leánycserkészcsoport is van. Parancsnok Scherer Lajos tanár, szerkesztője az egyetlen Felvidéken megjelenő magyar cserkészlapnak, a „Mi lapunk”-nak, mely hazafiságával és kitűnő tartalmával egy táborba gyűjti a felvidéki magyar cserkészfűjságot. Magyar csapatok vannak még Komáromban 100, Rozsnyón 110 taggal. Külön említést érdemel az eperjesi evang. coll. 80 tagból álló cserkészcsoportja, mely talán a losonci kivételével legszebb munkát végzi az összes csapatok között. Megemlítek egy ismeretlen, de a cserkésztestvériség szempontjából nagyon szép ténnyt, t. i. 9 eperjesi cserkész itt volt a csonka hazában a szekszárdiakkal táborozni. Milyen szép volna, ha mi is elmenénk velük táborozni a Kárpátok aljába a máramarosi hegyek ködös fenyői alá. Folyton alakulnak az új csapatok, így Pozsonyban, Besztercebányán, Galgócon, Léván. Igazi mintatábor volt 1922 nyarán a kassaiaké, amelyen minden csapat képviseltette magát. Az idén az eperjesiek együttes tábor rendeztek Krasznahorka vára alatt. Leánycsoportok alakultak Losoncon kívül Kassán, Eperjesen, Komáromban, Pozsonyban.

A cserkész, ahol tud, segít! Beliczay Géza battonyai uradalmában egy vasárnap éjjel kigyúladt egy kazal buza. A nagy szárazság miatt rövid ¼ óra alatt már 3 kazal égett. Hogy a tűz tovább nem terjedt és a még ottlevő 5 kazal buza el nem égett, a 130. sz. Szent Gellért cserkészcsoport tűzoltó őrsének köszönhető amely éjjel 12 órától reggel 6 óráig megfeszített erővel dolgozott azon, hogy a tűz tovább ne terjedjen.

HIVATALOS RÉSZ.

A M. Kir. Belügyminiszter Ur Ónagyméltósága 72390/VII. a/923. sz. rendelete a belügyminiszteri jóváhagyással működő egyesületek jelvényeit és ruháját védelemben részesíti és jogtalan viselőit üldözi. Ez a védelem tehát a Magyar Cserkészsövetség alapszabályainak 3. §-ában meghatározott jelvényére is vonatkozik. A „Ruházati és Felszerelési Szabályzatban” („Magyar Cserkész könyvei” 52. szám) meghatározott cserkészfelszerelést a Belügyminiszter Ur Ónagyméltósága 74224/923/VIII. sz. alatt jóváhagyásával helyezte a 72390/VII. a/923. sz. rendelete védelme alá.

A Szövetség által igazolt cserkésztisztek, s. tiszték és cserkészek a visszaélőket a rendőrségnek jelentsék fel fenti számokra való hivatkozással.

Felkérem a csapatokat, hogy a Szövetség nehéz anyagi viszonyaira való tekintettel, minden levelükhöz válaszbélyeget csatoljanak.

Kérjük sürgősen bejelenteni azon birtokok és egyéb jöltevők neveit, akik a táborozó csapatokat anyagilag is támogatták, hogy a Szövetség külön levélben köszönhesse meg.

Nagy elfoglaltságom miatt csak kevés csapatot látogathattam meg táborában; több meghívásnak nem tehettem eleget s azokat külön-külön megválaszolni sem volt időm, azért e helyen köszönöm a kedves meghívásokat. Cserkészüdvözzellettel *Faragó*, főtitkár.

Megjelent!

Megjelent!

A Magyar Cserkész legújabb száma: 54—56

BÁNLAKY ÖDÖN
HESZ ISTVÁN
SZTRILICH PÁL

MIT JÁTSSZUNK?

A magyar cserkész játékönyve. 100-nál több játék leírása. Ára K 1.— alapár.

VENTURA és TÁRSA

LAKATOSOK ÉS
VILLANYSZERELŐK

BUDAPEST—RÁKOSPALOTA.

A legjutányosabban állnak
a cserkészek rendelkezésére.

Kiadja: A Magyar Cserkészsövetség Kiadóvállalata

Nyomta: Fráter és Társa könyvnyomdája

Vezetésért felelős: Fráter Dániel.

Budapest, VII., Akácfa-utca 13. Tel. József 106—20

Magyar Cserkészek Termelő és Értékesítő Szövetkezete

Telefon: 38-71.

Budapest IV. Váci-utca 46.

Telefon: 38-71

Árjegyzék.

Az alanti árjegyzéket tájékoztatásul közöljük, minden kötelezettség nélkül.

	kor.		kor.
Cserkészing (khaki flanell)		Cserkészkalapszj	700
38.000—40.000—42.000		Viharszj	600
Flanell métere	15.000	Málhaszj	1000
Vászoning	28.000—30.000—32.000	Kenyérzsák	6000
Vászon métere	12.000	Cserkészkés (solingeni acél)	2000
Ruhaanyag (erős khaki vászon)		Íránytű	3000—5000
métere	17.000	Levesmerő kanál (aluminium)	1500
Cserkészkalap	12.000—20.000	Evőkanál (aluminium)	800
Tiszti kalap	25.000	Villa (erős Duránia)	1600
Nyakkendő zöld (szegett)	4500	Kanál-villa (összecsukható)	900
Sip	1000—1200	Cipő (legfin. anyagból) fekete,	
Sipzsinór, rövid zöld	600	35—37. szám	65.000
„ nyakbaakasztható hosszú	600	38—40. „	70.000
„ „ hosszú fehér	600	41—45 „	80.000
Termosz	10.000—11.000	Bakancs (sárga) 35—37. számig	65.000
Bot	1000	„ „ 38—40. „	70.000
Tiszti bot, vastag, szöges véggel	1500—2000	„ „ 41—45. „	80.000
Kötött lábszárvédő	15.000	Tiszti paszomány (arany) métere	3000
Derékszj	12.000—15.000—18.000	Paszomány (vörös) métere	1500
Nyakkendő karika (agancsból)	3000	Sujtás (előírással, zöldes barna)	
Tiszti kalapszj (kiváló finom)	1200	métere	800
Őrsvezetői kalapszj	900	Számok	300
		Hátizsák	42.000

Árainkban a forgalmiadó belefoglaltatik.

Tábori, gyalogsági telefon készülékek, melyek a volt közös hadsereg wieni leszerelési anyagraktárából erednek, hozzávaló telefonhuzalokkal és kábelekkal, valamint gyalogsági ásók és csákányok börtokkal együtt, továbbá hasonló szerelések az Ing. Somló & Co. wieni cégtől már megérkeztek, bővebb felvilágosítással szövetkezetünk készségeggel szolgál.